

DEȘI IMPORTĂM CONSTANT ENERGIE ȘI AVEM PREȚURI RECORD ÎN REGIUNE LA ELECTRICITATE

Segmentul energiei regenerabile - stagnare surprinzătoare în ultimii ani

(Interviu cu Mihai Bălan, Policy officer în cadrul Asociației Române pentru Energie Eoliană - RWEA)

Țara noastră și-a depășit deja țintele pentru anul 2020 în ceea ce privește procentul de energie regenerabilă din totalul consumului, deși este posibil să mai fie modificări în final, în funcție de metodologia aplicată în special pentru încălzirea cu lemn de foc, dar și în funcție de disponibilitatea surselor regenerabile în ultimul an de analiză, ne-a spus, într-un interviu, Mihai Bălan, Policy officer în cadrul Asociației

Române pentru Energie Eoliană - RWEA. Conform domniei sale, în momentul de față, atenția este asupra țăintelor colective ale UE pentru 2030, iar România va trebui să își transmită poziția finală până la sfârșitul lunii decembrie, recomandarea Comisiei Europene fiind o țintă regenerabilă de cel puțin 34%, comparativ cu 27,9% - prima noastră propunere.

Reporter: Cum a evoluat sectorul energiei regenerabile, în general, și segmentul energiei eoliene, în particular, în ultimii ani?

Mihai Bălan: După avântul sectorului regenerabil înregistrat în perioada 2009 - 2014, susținut de o schemă de sprijin generoasă, în ultimii ani putem observa, practic, o stagnare surprinzătoare în condițiile în care România a ajuns în situația de a importa energie în mod constant, de a avea prețuri ale energiei electrice record în regiune și de a avea nevoie rapid de noi capacități eficiente de generare. Pe de altă parte, lipsa investițiilor este explicabilă prin lipsa unui mediu investițional propice noilor

dezvoltări și prin pierderea încrederii investitorilor prin dese modificări legislative și de reglementare.

Reporter: În ce stadiu se află țara noastră privitor la țintele impuse de UE în domeniul energiei regenerabile în totalul consumului?

Mihai Bălan: Conform datelor oficiale, România și-a depășit deja țintele pentru anul 2020, deși este posibil să mai fie modificări în final, în funcție de metodologia aplicată în special pentru încălzirea cu lemn de foc, dar și în funcție de disponibilitatea surselor regenerabile în ultimul an de analiză. Dar, în momentul de față, aten-

ția este asupra țăintelor colective ale UE pentru 2030, iar România va trebui să își transmită poziția finală până la sfârșitul lunii decembrie, recomandarea Comisiei Europene fiind o țintă regenerabilă de cel puțin 34%, comparativ cu 27,9% - prima propunere a României.

Industria eoliană din România are convingerea că ne vom încadra în țintele impuse, acestea având rolul de a impulsiona politici și reglementări ambițioase care să ducă spre modernizarea sistemului energetic și, până la urmă, a economiei. Cu toate acestea, pro-

(continuare în pagina 6)

MIHAI BĂLAN:

Una dintre cele mai importante bariere pentru noi dezvoltări în industria regenerabilă din România a fost instabilitatea și impredictibilitatea cadrului legislativ și de reglementare".

urmăre din pagina 4

vocările vor fi în special în țintele pentru sectoarele de Încălzire & Răcire și Transporturi, fiind astfel necesară dezvoltarea conceptului de sector coupling și de utilizare a vectorilor energetici alternativi, cum ar fi hidrogenul, evident regenerabil.

Reporter: Ce lipsuri avem din punct de vedere legislativ și fiscal, în acest domeniu, și care ar fi soluțiile ce ar putea rezolva aceste probleme?

Mihai Bălan: Una dintre cele mai importante bariere pentru noi dezvoltări în industria regenerabilă din România a fost instabilitatea și impredictibilitatea cadrului legislativ și de reglementare. Desele schimbări și modificarea regulilor jocului în timpul acestuia au dus la pierderea încrederii investitorilor, iar o abordare constructivă a Planului Național Integrat Energie-Schimbări Climatice (PNIESC) 2021 - 2030 ar fi un semnal în direcția corectă, în sensul deschiderii către dialog și interes real pentru deblocarea situației din sector.

Un alt obstacol major pentru dezvoltarea noilor capacități regenerabile este imposibilitatea sem-

nării contractelor bilaterale de vânzare a energiei pe termen lung (PPA-uri), dar suntem încrezători că, în acord cu noile directive și regulamente la nivel european, situația se va schimba de la începutul anului viitor.

Nu în ultimul rând, este necesară adaptarea cadrului de reglementare și a regulilor de piață pentru sursele variabile de energie (market fit for RES), pentru a putea debloca oportunitățile create de noile tehnologii din acest domeniu.

Reporter: Ce proiecte noi au apărut, în ultima perioadă, în domeniul eolienelor? Cum văd investitorii și potențialii investitori oportunitățile din acest domeniu?

Mihai Bălan: Cu siguranță se poate observa o anumită eferescență în ultima perioadă în domeniul eolian din România și ne așteptăm ca noile dezvoltări să înceapă în scurt timp, în funcție de disponibilitatea autorităților de a înlătura câteva dintre barierele critice. Investitorii propun atât pro-

iecte noi, dar în același timp sunt reanalizate și unele dintre proiectele vechi care nu au putut fi construite în perioada trecută de dezvoltare. Ceea ce este

important de subliniat este progresul tehnologiei, care se reflectă în mod pozitiv și în costul acesteia, energia eoliană on-shore fiind în acest moment cea mai ieftină nouă formă de generare a energiei.

Astfel, dacă în trecut au fost folosite turbine de 2,5-3 MW în România, cu rotorul situat la o înălțime de aproximativ 100 metri (cele mai moderne în acea perioadă), noile proiecte propun turbine de 4-5 MW, cu rotorul aflat la 150 metri.

Reporter: Ce presupune proiectul Strategiei Naționale pentru Energie în sectorul regenerabilelor și, mai exact, al eolienelor?

Mihai Bălan: Proiectul Strategiei Naționale nu își asumă o traiectorie în linie cu noile tendințe tehnice și de cost, iar capacitatea de energie eoliană este prevăzu-

tă să crească, dar mult sub potențialul real tehnic și economic, ignorând aproape beneficiile aduse de aceasta. Pe baza strategiei a fost fundamentat și Proiectul PNIESC 2021- 2030, care, din fericire, va trebui reevaluat și trimis în forma sa finală către Comisia Europeană la sfârșitul acestui an. Inițial, autoritățile au propus în jur de 1.3 GW adiționali de energie eoliană, dar studiile industriei, coroborate cu poziția și recomandările Comisiei Europene, indică cel puțin dublu.

Reporter: În ce măsură sistemul nostru de transport al energiei este capabil să preia și să transporte cantitățile necesare de energie regenerabilă?

Mihai Bălan: Capacitatea sistemului de transport al energiei este unul dintre factorii limitatori ai dezvoltării unei cantități mari de energie eoliană în România, mai ales că potențialul este concentrat în principal în zona Dobrogea și Moldova. Cu toate acestea, Trans-electrica a înțeles direcția de dezvoltare a sectorului energetic din România și are în curs investiții ce vor conduce la creșterea capacității de a prelua energia regenerabilă. În același timp, este esențial să

"Un obstacol major pentru dezvoltarea noilor capacități regenerabile este imposibilitatea semnării contractelor bilaterale de vânzare a energiei pe termen lung".

Sursa foto: Facebook/RWEAssociation

luăm în considerare și interconexiunile, dar și alte tehnologii pentru creșterea gradului de flexibilitate a SEN - sector coupling, Demand Side Management, stocare, dar și digitalizare.

Reporter: Este nevoie de reabilitarea acestuia în acest sens și de câți bani avem nevoie pentru refacerea sistemului de transport energie?

Mihai Bălan: Dinamica adusă de noile tendințe din domeniul energetic impune ca sistemul de transport din oricare țară a Uniunii Europene să fie într-un continuu proces de evoluție și modernizare pentru a putea răspunde oportunităților de investiții și de dezvoltare economică și socială. Studiile noastre arată că mai mult de jumătate din totalul investițiilor necesare pentru atingerea țintelor 2030, între 18 și 22 miliarde de

euro în următorii zece ani, trebuie să fie alocate către infrastructură, aici incluzând, printre altele, și sistemul de transport al energiei.

Reporter: Cum stăm cu forța de muncă în acest domeniu?

Mihai Bălan: Observăm o creștere a necesarului forței de muncă în domeniul energiei regenerabile din România, mai ales având în vedere existența companiilor românești ce operează și pe alte piețe din regiune și din Europa. Este necesar ca în următoarea perioadă să facem eforturi pentru dezvoltarea forței de muncă din domeniu și în același timp pentru perfecționarea sa.

Nu în ultimul rând, este important de subliniat disponibilitatea și capacitatea industriei regenerabile din România de a susține reconversia profesională a persoanelor din zonele carbonifere sau

Mihai Bălan: "Capacitatea sistemului de transport al energiei este unul dintre factorii limitatori ai dezvoltării unei cantități mari de energie eoliană în România, mai ales că potențialul este concentrat în principal în zona Dobrogea și Moldova".

monoindustriale (cum ar fi Valea Jiului) către profesii de viitor din domeniul regenerabil sau de distribuție a energiei, un proiect fiind deja inițiat în acest sens.

Reporter: Ce capacitate de energie eoliană avem instalată și ce perspective are acest domeniu?

Mihai Bălan: În momentul de față, România are instalată o capacitate de producere a energiei din surse eoliene de aproximativ 3 GW, iar studiile industriei arată că

aceasta va ajunge la un total între 6 și 7 GW (în funcție de scenariul de dezvoltare a sectorului energetic) până în 2030, pentru a acoperi consumul și a ne respecta angajamentele legate de decarbonizare.

Reporter: Mulțumesc!